

nemškimi kolonijami, to je izključno vprašanje, ki se bo in mora urediti le med Nemčijo in Anglijo.

Bolgarija ima sedaj, odkar je naše razmerje do Rumunije boljše, svojo glavno nalogo, da pazi na sovražnike pri Solunu. Te dni, ko se je na Rumunskem vršil preobrat, so Francozi in Angleži pretili s prodiranjem izpred Soluna. Kdor je vedel, kaj se je godilo v Bukarešti, se je tem grožnjam le smejal. Sedaj pa po diplomatičnem porazu četverosporazuma v Bukarešti ni niti na enake grožnje misliti. Bolgari sami pa tudi ne bodo prodirali, ker Grčija ne želi, da mi pridemo z ofenzivo v njih deželo, pač pa, ako začne sovražnik ofenzivo in ga mi natolčemo ter zasledujemo. V tem slučaju smemo stopiti tudi na grško zemljo.

Turčija ima v sedanji vojski sila težavno stališče, ker do treh bojišč, močno oddaljenih od turškega središča Carigrada, nima železnice. Za to se tudi vsa vojaška podvzeta v Kavkazu, Mezopotamiji in Egiptu skrajno počasi razvijajo. Rusija je dosegla v Kavkazu uspeha, ker ima do tje železnice. Sedaj pri nadaljnjem prodiranju pa tudi njej manjkajo železnice, kakor Turkom in za to tudi ni nič več slišati o novih ruskih uspehih v Kavkazu.

Po našem nemerodajnem mnenju še nismo blizu miru. Vremenik, na katerega se mora gledati, je razmerje med Nemčijo in Anglijo, in to še ne kaže — na mir.

Zopetno prebiranje letnikov 1866 1897.

Z Dunaja se uradno poroča:

Da se že sedaj za poznejše potrebe zagotovi dovolj nadomestila za armado na bojišču, se bodo z razglasom, ki bo v bližnjih dneh izšel, pozvali rojstni letniki 1897 do vstevši 1866 k ponovnemu prebiranju. K temu prebiranju bodo razun tistih, ki so v razglasu izrečno odvezani od prebiralne dolžnosti, morali priti vsi črnovojniki omenjenih letnikov, brez ozira na to, ali so že dosedaj bili podvrženi prebiranju, ali če so že bili pri prebiranju. Čas za prebiranje je določen v dobi med 22. majem in 29. julijem 1916. Spособni črnovojniki pa se najbrž ne bodo poprej vpo-klicali, dokler ne bodo glavna, žetvena dela končana. Črnovojniki, ki pripadajo 2. pozivu (42-50letni) se bodo do nadalje uporabljali samo za zaledje, da tam v etapnih zbirališčih nadomestijo mlajše moštvo, ki je še sposobno za službo na fronti. Nadaljne podrobnosti o tem prebiranju bodo označene na tozadevnih razglasih.

Spremembe v živinski kupčiji.

Vlada določila višje „primerne“ cene.

V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ smo v članku „Oddaja živine na Štajerskem“ opozorili naše čitatelje na novo uredbo glede prodaje in nakupa živine. Ko se bo graška živilska vnovčevalnica popolnoma uredila, bo smela samo ista na Štajerskem živino nakupovati in dalje prodajati. Jasno še ni, ali bodo po tej novi uredbi živinski sejmi odprav-

ljeni ali ne, ali se bodo nove uredbe glede prodaje in nakupa živine nanašale na vse vrste živine: pitano, plemeno in vozno živino, ali tudi na svinje, tele in konje itd. Ko bomo o celi zadevi dobro poučeni, bomo natančneje poročali. Težko je tudi že sedaj zavzeti stališče, ali bo nova uredba kmetu-živilnorejcu v korist ali ne.

Dne 12. aprila 1916 pa je izdala c. kr. Štajerska namestnija važno odredbo, ki bo gotovo zanimala vsakega slovenskega živilnorejca. Določila je namreč višje „primerne“ cene za živino, kot so bile do sedaj v veljavi. Naše dosedanje živinske cene so bile v primeri s cenami v drugih deželah ali pa v primeri s cenami na graškem in dunajskem živilskem trgu zelo različne. Vzamimo n. pr. samo debele vole. Dosedanja najvišja cena, ki jo je smel živilnorejec zahtevati za 100 kg žive teže, je bila na Štajerskem 240 K. Če si zahteval več, ali če si za par vinarjev dražje prodal, si smel vsako uro pričakovati, da te bo c. kr. državno pravdnistvo zasledovalo radi draženja. V Graecu pa se je smelo vole, ki so se na ostalem Štajerskem nakupili za 230 do 240 K ali pa še nižje, svobodno prodati na tamošnjem živilskem se mu za 300 do 332 K 100 kg žive teže in mnogokrat se dražje, ne da bi radi tega bil prodajalec ali kupec obsojen radi draženja. Razlika med cenami v ostalem delu dežele in onimi v Graecu je torej bila od lanske jeseni sem vedno 80 do 100 K pri 100 kg, to se pravi, ako je dobičkaželni mešetar nakupil v naših okrajih vole, je samo pri enem paru volov, ki so bili težki približno 1400 kg, lahko brez kazni zaslužil 1000 do 1400 K. Se večja pa je bila do sedaj razlika med našimi „najvišjimi“ ali „primernimi“ cenami in cenami na dunajskem trgu. Poročilo z dne 17. aprila pravi, da so se prodajali na Dunaju voli celo za ceno 411 do 430 K 100 kg žive teže. Najslabši (suhi) voli so se prodajali ta dan po 290 do 380 K 100 kg.

Cene graškega in dunajskega sejma pa še nadkriljujejo cene na živilskih sejmih v Pragi. Dne 10. aprila se je plačevalo na tamošnjem sejmu pitane vole po 421 do 440 K, srednje debele in suhe po 340 do 420 K, bike po 230 do 430 K 100 kg žive teže. Iz drugih dežel, n. pr. iz Ogrske, sicer nimamo poročil o tamošnjih živilskih cenah, a kolikor nam je splošno znano, smo imeli v naših krajih dosedaj sigurno najnižje uradno določene „primerne“ cene za živino. Ali so imeli tisti ljudje, ki zavživajo meso, kaj haska od tega? Kaj šel! Tako našdemo v mariborskih uradno določenih „najvišjih“ cenah, da stane boljšo volovsko meso 1 kg 4 K 40 v do 4 K 60 v. Razlika med ceno živine in ceno mesa je torej 1 K do 1 K 40 v pri 1 kg.

Kmečki zastopniki in naše stanovske organizacije so vlado opetovano opozarjale na te nedostadne razmere v naši živilski trgovini. Vsi predmeti, ki jih mora dandanes živilnorejec kupovati, so se podražili v ceni za 2- do 4kratno. Otrobi, ki so n. pr. stali pred vojsko 6 do 10 v 1 kg, stanejo sedaj 24 do 26 v.

Ker se najdejo skoro povsod brezvestni in hudobni ter škodoželjni ljudje, ki so ovajali živilnorejce radi draženja kar v velikem, so sodnje zadnji čes imele opraviti skoro samo z obravnavami radi draženja. Ako si prodal vole, za katere bi dobil v Graecu 300 K za 100 kg žive teže, doma za 245 K, in te je kak dobri mesar ali mešetar nato še ovdal, si bil občutno kaznovan. A še več! Zgodil se je slučaj, da je živilnorejec, ki je svojega bika samo cenil 2 K 40 v 1 kg žive teže, a ga niti ni prodal, bil obsojen na denarno globo 200 K in v plačilo sodnijskih stroškov. Pa ne smemo si misliti, da so teh razmer bile mogoče krive sodnje, žandarji ali dotični škodoželjni ljudje, ki so ovajali, ampak krivda teh razmer je tičala

v prenizko določenih „primerne“ ali „najvišjih“ cenah.

Končno je cesarska namestnija vendar uvidela, da je treba spremembe cen in je z odlokom št. v. 4 1534 W. L. 81 1916 z dne 12. aprila določila sledeče „primerne“ cene, ki so stopile takoj v veljavo in se pod nobenim pogojem ne smejo prekoračiti.

Pitani ali debeli voli	do 2 K 90 v;
srednje debeli voli	do 2 K 60 v;
suhi voli	do 2 K 30 v;
debeli biki in telice	do 2 K 70 v;
srednje debeli biki in telice	do 2 K 30 v;
suhi biki in telice	do 1 K 90 v;
debele krave	do 2 K 50 v;
srednje debele krave	do 2 K — v;
suhe krave	do 1 K 50 v;

Te cene se bodo pri sodnijah odslej upoštevale kot pravilne cene pri ovadbah radi draženja. Te primerne cene po mnenju cesarske namestnije popolnoma odgovarjajo sedanjim pridelovalnim stroškom poljedelcev in sedanjim cenam mesa, radi tega mesarji nimajo prav nikake pravice, da bi odslej cene mesu zvišali.

Razlike med najvišjimi cenami, ki so bile določene dne 23. oktobra 1915 in uradno določenimi cenami z dne 12. aprila 1916, so sledeče: pri debelih volih 50 K, pri srednje-debelih 40 K, pri suhih 30 K, pri debelih kravah 30 K, pri srednje-debelih in suhih kravah 40 K, pri bikih in telicah 40 do 50 K pri 100 kg žive teže, kar se sme smatrati kot dokaj lep uspel, ki pa še blizu ne odgovarja cenam na graškem, dunajskem in drugih trgih.

Mast, žito in živinska krma.

Tri reči bodo letos imele posebno važnost in veljavo: mast, žito in moka ter živinska krma.

Svinjsko mast že sedaj za drag denar težko dobiš, olja pa še manj. Svinjska mast stane 6 do 8 K 1 kg, olje pa liter 7 do 8 K. Zaloge so tako pičle, da bo letos po leti in proti jeseni izredno veliko pomanjkanje zabele, bodisi masti ali olja. V mestih je mnogo družin brez masti. Na prehrano ljudstva ima to dalekosežne posledice. Star pregovor pravi: „Če obilo zabele, je treba malo jelo.“ Vsaka hrana namreč mnogo bolj izda, ako je zabeljena. Varčujemo torej že sedaj z zabelo. Ob tej prilikosti pa se obrčamo do naših gospodinj s prošnjo, da posvetijo letos posebno pozornost svinjereji. Sedaj se še lahko za to vse potrebno uredi: nakupijo prasce, nasadi obilo svinjske piče itd. Svinjereja bo letos vrgla našim kmetičem tisočake.

Enako bo letos glede žita. Preračunano je, da bomo izhajali z našimi žitnimi zalogami komaj do nove žetve. Listi poročajo, da bodo letos za žito nastavljene najbrž malo višje cene. Skrbimo torej, da se bo pridelalo v naših krajih dovolj žita vseh vrst. Skrbimo posebno za koruzo, fižol itd. Varčujemo tudi v tem oziru tako, da ne bo šlo nobeno zrno, noben prasek moke v zgubo, da bo pa tudi vsak rob naše zemlje zasajen s fižolom, krompirjem, bobom itd.

Posebne važnosti pa bo letos tudi živinska krma. Letos n. pr. čutijo marsike veliko pomanjkanje živinske krme, ker so z isto v poletju in v jeseni preveč potratno ravnali. Cena senu bo letos zopet izredno velika. Da si ohranimo naš zaklad, našo živino, skrbimo že sedaj, da bomo spravili na hleve letos dovolj živinske krme. Varčevanje se bo v tem oziru letos posebno izplačalo. Cene živini se utegnejo prihodnje še povišati.

vstajenja! Vojak Kristusov, ali ti ne obhaša lepše Velike noči?

2. Ali pa poglej prizor današnjega sv. evanĝelija! Te pobožne žene so imele trdno vero v Jezusa, niso se bale Jezusovih sovražnikov in so hotele v svoji gorečnosti storiti Jezusu tak lep čin ljubezni, lotoč ga maziti. In kako velikodušne so kupile! Svojo požrtvovalnost kažejo tudi v tem, da si še po noči ne dajo miru, ampak zapustijo v temi jeruzalemsko mesto in gredo na Kalvarijo. Le to jih muči, če radi kamna ne bi mogle izkazati mrtvemu Jezusu svoje ljubezni. Ko pa pridejo h grobu, je solnce ravnokar poslalo svoje prve žarke proti Kalvariji, kamen pa je bil odvaljen. — Prijatelj v vojaški suknji! Ali si podoben tem ženam? O, morebiti nisi bil, vsaj prej ne, ko si bil doma in se ti je dobro godilo. Kako trhla je bila tvoja vera, kako slaba tvoja ljubezen do Jezusa! Na tvojem srcu je bil tako silno velik kamen, da ti je zabil vstop k Jezusu. Pa prišla je vojska. Gospod Bog ti je začel govoriti z močnim glasom med vojnim gromom in ognjem, kakor nekaj Izraelcem s Sinajske gore. Večnost ti je stopila tako živo pred oči, da si spoznal, da človek ni ustvarjen za ta svet, ampak da je bivanje na zemlji le priprava za večnost: spoznal si, „da nimamo tukaj obstoječega mesta, temveč iščemo prihodnjega“ (Hebr. 13, 14). Po tem spoznanju si uravnal svoje življenje. Kamen, ki je obteževal tvojo vest, ti je odvalila v zakramentih sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa zopet oživljena vera in zopet ožarjena ljubezen do Boga. Od doma si šel v vojsko morebiti v temi mlačnosti in brezbržnosti za večne reči. Kaka svetloba pa je zdaj v tvojem

umu, kaka odločnost v tvoji volji in kaka blaženost v tvojem srcu! Solnce božje milosti je poslalo svoje razsvetljujoče in ogrevajoče žarke v tvojo dušo. — Žene so bile tako lepo poplačane za svojo ljubezen do Jezusa! Videle so angela, ki jih prijazno nagovori, pomiri ter razveseli z radostnim naznanilom, da je Kristus vstal od mrtvih. Kako vesela prva Velika noč za te žene! — Prijatelj! Tudi tebi bo poplačana tvoja živa vera in goreča ljubezen. Saj je „Jezus Kristus ravno tisti večeraj in danes in vekomaj“ (Hebr. 13, 8). Vzdanoščen boš z veseljem naznanilom, da si tudi ti vstal s Kristusom k novemu življenju. Tebi velja poziv sv. Pavla: „Bratje, ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji; hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji!“ (Kol. 3, 1, 2). O blažena taka Velika noč krščanskega vojaka!

3. Pa morebiti porečeš: Vse to bi bilo prav, a zakaj moram vendar toliko trpeti v tej vojski! Predragi, ko tako govoriš, si podoben učencema, ki sta šla prvo velikonočno nedeljo iz Jeruzalema v Emavs, kakor se bere v evanĝeliju za Velikonočni ponedeljek. Ta dva učenca sta prej verovala v Jezusa in ga ljubila. Toda ko je Jezus trpel in umrl, sta bila obupana; mislila sta, da vendarle nič ni z Jezusom. Velike noči še nista občutila v svojih srcih. Ko sta šla tako zamišljena in zatopljena v žalost in obup proti Emavs, se jima je pridružil Jezus in ju vprašal s sočutjem, zakaj sta tako žalostna. Sočutna beseda! Kak balzam za žalostno, potrto srce! Ko sta mu povedala, da je Kristusov križ vzrok njune obupnosti, je jima razložil iz sv. pisma, da Kristusovo trpljenje ni nič nepričakovane, nikak neuspeh, am-

pak da je Kristus ravno s trpljenjem in s smrtjo odrešil svet ter ustanovil mesijansko kraljestvo. Svoj nauk je združil v besede: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako šel v svojo slavo?“ Kako blagodejno je vplivala ta beseda božja na njuni srca! Vzljubila sta navideznega tujca ter ga v Emavs tako lepo prosila: „Ostani z nama, ker se mračni in se je dan že nagnil!“ Pri lomljenju kruha sta ga pa spoznala. Ko je izginil, sta rekla med seboj: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je govoril po počin in nama razkladal pisma?“ Razveseljena sta šla takoj v Jeruzalem oznanjati Kristusovo vstajenje. Prej taka žalost, zdaj pa taka vesela Velika noč! — Dragi, ako moraš veliko trpeti, ne daj se premagati žalosti! Ljubi Bog ve za tvoje trpljenje, on ti ga pošilja, pa ne zato, da bi samo jokal, ampak da bi bil v trpljenju preizkušen, kakor zlato v ognju, in pripravljen za večno preslavljenje. Čuj sv. Pavla visoko pesem o trpljenju: „V vsem trpimo nadlogo, pa se ne plašimo, stiskani smo, pa ne omagamo, preganjani smo, pa se ne čutimo zapuščene, ob tla smo metani, pa ne gremo, mrtvenje Jezusovo vedno nosimo okrog na svojem telesu, da se tudi življenje Jezusovo očitno pokaže na naših telesih. . . . Zato ne izgubimo poguma, ampak če se tudi ruši naš zunanji človek, se pa naš notranji prenavlja od dneva do dneva. Zakaj naša sedanja, kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast“ (11. Kor. 4, 8 sl.). Junak in učenec Kristusov! To so nauki sv. pisma. Ali se ob njem ne bo ogrelo tudi tvoje srce? Če je mračilo trpljenje dozdaj tvoj vid, da nisi spoznal Jezusa, in se še nisi veselil z njim, odpri sedaj oči! Prišel bo trenutek, ko boš tudi ti o sebi re-